

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
п.к. 1000 София, ул. "Триадица" N 2, централа 86-01, факс 80-06-09

Изм. N 11:00:19
...22.07...1998 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
П.к. № 22/К.9.22/98
Дата 23.07.98

п.н. Т. Божидаров
23.07.98

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

по Конституционно дело N 22 от 1998 година.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Като заинтересова страна по конституционно дело N 22 от 1998 година, конституирана с определение на Конституционния съд от 9 юли 1998 год. изразявам следното становище:

Нормотворческата дейност на Международната организация на труда /МОТ/, уредена в чл.19 от Устава на МОТ /УМОТ/ е свързана с редица общи задължения на страните-членки на организацията по приетите от Международната конференция по труда /МКТ/ конвенции и препоръки, независимо от степента на участие / или неучастието/ в приемането на тези актове. В съответствие с разпоредбите на чл.19, ал.5, буква „в“ и ал.6, буква „в“ УМОТ е установено задължение в едногодишен срок или в изключителни случаи - не повече от 18 месеца след закриването на сесията на МКТ, на която са били приети

съответните конвенции и препоръки, правителствата на държавите-членки на организацията да представят тази конвенции и препоръки на органите на власт, компетентни да приемат закони за трансформирането им във вътрешното законодателство или да вземат мерки от друг подобен характер. В този смисъл компетентен орган в Република България е Народното събрание, което на основание чл.62 от Конституцията „осъществява законодателната власт и упражнява парламентарен контрол“.

Смисълът на задължението по чл.19, ал.5, буква „в“ и ал.6, буква „в“ УМОТ е приетите конвенции и препоръки в един достатъчен, но не много продължителен период от време да достигнат преди всичко до знанието на органа на националната законодателна власт, който да се запознае с тях, да вземе акт от тях и да ги има предвид в своята бъдеща законодателна дейност. По този начин конвенциите и препоръките да получат и широка обществена гласност и да бъдат проведени обсъждания по тях. Това задължение не се покрива със задължението за ратифициране на конвенциите или за непосредствено изпълнение на конвенции и препоръки на МОТ, което се изпълнява по друга процедура. Последната се развива в съответствие с разпоредбите на чл.19, ал.5, буква „а“ УМОТ, съгласно която приетата конвенция се изпраща на всички членове на организацията за ратифициране, и разпоредбата на ал.6, буква „а“ от същия член, че препоръката се съобщава на всички членове на организацията за разглеждането ѝ с цел да ѝ се придаде сила чрез приемане на закон или по друг начин. Самото ратифициране е суверенно право на всяка страна - членка, която има пълна свобода самостоятелно да прецени и реши дали и кога да ратифицира дадени конвенции по реда, установен в нейната конституция.

Следващо уставно задължение / чл.19, ал.5, буква „с“ и ал.6, буква „с“ УМОТ / е правителството на държавата-членка на МОТ да

представя в Международното бюро по труда /МБТ/, което е Секретариатът на МОТ със седалище в Женева и се оглавява от Генералният директор, доклади за изпълнение на задължението по чл.19, ал.5, буква „в“ и ал.6, буква „в“ УМОТ. В тези доклади се посочва кога са представени съответните конвенции и препоръки на компетентния национален орган, дават се данни за мястото и функциите на този орган в държавното устройство, за взетите решения и проведените дискусии по повод на представянето, и т.н.

Поради обективни причини, свързани с бързо променящите се политически и икономически условия и свързаните с тях структурни и персонални промени през последните няколко години на практика беше в застой процедурата по представяне на Народното събрание като компетентния в Република България съгласно УМОТ орган за запознаване и вземане на акт от приетите от МКТ конвенции и препоръки. Само в края на 1996 г. беше направен опит за внасяне на доклад по чл.19 УМОТ. Предвид на това изоставане, превърнало се в недопустимо от УМОТ пресрочване на задълженията на Република България като страна -член на МОТ, по инициатива на министъра на труда и социалната политика, представляващ правителството в работата на МОТ и на други международни организации, Министерският съвет предложи на Народното събрание да приеме за сведение и вземе акт от представения пакет от 9 конвенции на МОТ, препоръки към тях и два протокола към конвенции, приети от 1992 г. до 1997 г.. По този начин бяха изпълнени и постановките на Хартата за социално сътрудничество между правителството и социалните партньори от 2 октомври 1997 год., в която сред приетите приоритетни направления за съвместни действия е и привеждането на националното социално и трудово законодателство в съответствие с международните трудови норми. Това действие, макар и косвено, отговаря и на препоръките на Европейската комисия относно

пълноправното членство на Република България в европейските структури. Съдържанието на представените конвенции и препоръки на МОТ и протоколи към конвенции следва да послужи при подготовката на законопроекти и да продпомогне синдикалните организации и асоциациите на работодателите, които са непосредствени участници в законотворческия процес в сферата на социалните и трудовите отношения.

Изпълнявайки това рутинно уставно задължение към МОТ, произтичащо и от Меморандума на МБТ от 1994 г., правителството сезира Народното събрание, което на основание чл.86, ал.1 от Конституцията на Република България прие съответното решение. По такъв начин се даде гласност на самия факт на приемането на тази конвенции и препоръки на МОТ и протоколи към конвенции като предпоставка за тяхното последващо ратифициране. Решението на Народното събрание има активизиращ ефект спрямо държавните институции, синдикатите и асоциациите на работодателите при подготовката на законопроекти и тълкуването на нормативни актове, свързани с динамично променящите се условия на труд и трудови отношения.

Решението на Народното събрание от 10 юни 1998 год. даде основание да бъде изпълнено и другото уставно задължение на Република България към МОТ - да бъде информиран Генералният директор на организацията за мерките, които са взети от страната в съответствие с чл.19, ал.5, буква „с“ и ал.6, буква „с“ УМОТ - за представяне на приетите конвенции и препоръки на компетентния национален орган / в случая с Република България - Народното събрание/ и за взетите от него решения.

Тъй като със своя акт от 10 юни 1998 г. Народното събрание е допринесло Република България като страна -член да изпълни свои задължения към Международната организация на труда, които

произтичат пряко от устава на тази международна организация, следва да се отхвърли искането за установяване на противоконституционност на Решение за вземане на акт от международни конвенции, протоколи и препоръки на Международната организация на труда, прието от XXXVIII Народно събрание на 10 юни 1998 год. на основание чл.86, ал.1 от Конституцията на Република България и чл.19, ал.5, буква „в“ и ал.6, буква „в“ от Устава на Международната организация на труда, обнародвано в „Държавен вестник“ бр.68 от 16 юни 1998 година на основание чл.88, ал.3 от Конституцията на Република България, във връзка с чл.4, ал.1, т.3 от Закона за „Държавен вестник“.

МИНИСТЪР:

